

ни дават основание да твърдим, че главната за Яворовата любовна поезия смислоизграждаща опозиция ВЯРА-БЕЗВЕРИЕ има за свой дълбинен светогледен фундамент МИСТИЦИЗМА, - така както го разбира Я. Э. Голосовкер: “<...> основното отличие на религиозното възприятие и разбиране от мистическото е в това, че религиозното разбиране е основано на откровение, на знание “отгоре”, откриващо се на жадуващия го, докато мистическото разбиране е знание “отдолу”, възникващо от вътрешния опит, получено от мистиките философи по пътя на предварителната аскеза, чрез диета и упражнения.

Религиозното разбиране е основано на вяра и само на вяра, която открива истината. Мистическото разбиране е основано само на опитно знание: то се добива с усилията на ума и волята чрез въображението”¹⁹.

Този мистицизъм можем да назовем ИРЕЛИГИОЗЕН, в отличие от религиозния по тип мистицизъм в изживяването на любовта - сливане с Вечността, който репрезентират стихотворенията “Да славим пролетта” и “Възход”²⁰.

Бележки

1. Киркегор, С. *Понятието страх*. Варна, 1992, с. 202.
2. Панчовски, И. *Християнската надежда*. С., 1994, с. 58.
3. Цитирано по Панчовски, И. Цит. съч., с. 58.
4. Бубер, М. *Аз и Ти. Задушевият разговор. Божието затъмнение*. Варна, 1992, с. 187.
5. Вж. Ликова, Р. *Портрети на български символисти*. С., 1987, с. 35: “... Самите въпроси, отправени към живота и смъртта, съдържат двете измерения на сегашност и вечност, носят белезите на конкретната душевна ситуация и търсят своя смисъл и разрешение в несвършващото “може би” (к. м. - С. Ц.), в безкрайната продължителност на тревогата, в безкрайността на очакването <...>”.
6. Вышеславцев, Б. *Сердце в християнской и индийской мистике*. - сп. “Вопросы философии”, 1990, кн. 4, с. 83.
7. Бубер, М. Цит. съч., с. 187.
8. Фичино, М. *Коментар върху Платоновия Пир за любовта*. С., 1993, с. 46.
9. В края на предговора си към “*De profundis*” Станислав Шибишевски пише: “За Ропса жената - то е страшна космическа сила. Неговата жена е жената, която е пробудила у мъжа пола му, приковала го е към себе си с хиляди евтини примамки, смачкала е и облагородила мъжките инстинкти, излязла е в нови форми елементите на неговите похоти и вляла е в кръвта му отровата на своите дяволски страсти (к. м. - С. Ц.).